

Reform af strukturfondene 2000-2006

Sammenlignende analyse
(Juni 1999)

Indholdsoversigt

Indledning	3
De prioriterede mål og strukturfondene	5
Mål 1: Udvikling af regioner med udviklingsefterslæb	7
Mål 2: Økonomisk og social omstilling i områder med strukturproblemer	9
Mål 3: Udvikling af menneskelige ressourcer	11
Finansielle ressourcer	13
Programmering	15
Forvaltning og overvågning af programmerne	17
Fællesskabsinitiativer og nyskabende aktioner	19
Additionalitet	21
Medfinansieringssats	23
Støtteberettigede foranstaltninger	25
Finansiel forvaltning	27
Finanskontrol	29
Evaluering	31

I n d l e d n i n g

Det Europæiske Råd indgik på sit møde i Berlin den 24. og 25. marts 1999 en politisk aftale om "Agenda 2000"-pakken omfattende de finansielle overslag for perioden 2000-2006 og udkast til forordninger om strukturstøtte, den fælles landbrugspolitik og ansøgerlandenes førtiltrædelsesinstrumenter.

I "Agenda 2000" beskrives en sammenhængende række reformer, der skal gennemføres for at tage de udfordringer op, som EU vil stå over for i de kommende år, dvs.:

- EU's fremtidige udvidelse til at omfatte lande, der tilsammen har 105 mio. indbyggere, men hvis gennemsnitsindkomst pr. indbygger knap når op på en tredjedel af gennemsnittet for de 15 nuværende medlemsstater;
- Den budgetdisciplin, der er nødvendig for at gøre Den Økonomiske og Monetære Union til en succes;
- Den skærpede konkurrence som følge af økonomiens globalisering, som gør det nødvendigt at hjælpe de ugunstigt stillede regioner samt de mest sårbare grupper på arbejdsmarkedet med at udnytte de nye udviklingsmuligheder.

På denne baggrund var det vigtigt at nydefinere målene for strukturstøtten til de dårligst stillede regioner og samfundsgrupper samt midlerne til opnåelse af målene – med andre ord retningslinjerne for gennemførelsen af EU's politik for økonomisk og social samhørighed.

Den retlige ramme for strukturfondene mellem 2000 og 2006 er blevet forenklet:

- En ny generel forordning dækker alle de aspekter, der er fælles for strukturfondene: prioriterede mål, programmeringsmetoder, finansiel forvaltning, evaluering og kontrol;
- Nye specifikke forordninger for hver enkelt fond fastsætter reglerne for fondenes respektive indsatsområder.

Efter at Parlamentet den 6. maj 1999 havde afgivet sin udtalelse, godkendte Rådet den 21. juni 1999 disse forordninger endeligt. Overgangen til den nye programmeringsperiode vil således ikke give anledning til problemer.

I denne sammenlignende analyse redegøres der for de vigtigste elementer i de nye regler for 2000-2006 og for nyskabelserne og forskellene i forhold til reglerne for perioden 1994-1999.

Den fuldstændige tekst til forordningerne kan hentes på web-stedet:

<http://www.inforegio.cec.eu.int> eller rekvireres hos GD XVI's.

Informationscenter på fax nr.: 0032.2.296.60.03..

De prioriterede mål og strukturfondene

De prioriterede mål

I de forordninger, der blev vedtaget i 1993 for perioden 1994-1999, var der fastsat 6 prioriterede mål for strukturfondene:

- Mål 1: Fremme af udviklingen og strukturtilpasningen i tilbagestående regioner;
- Mål 2: Omstilling i de regioner, der er hårdt ramt af industriel tilbagegang;
- Mål 3: Bekæmpelse af langtidsledighed, fremme af den erhvervs-mæssige integrering af unge og af personer, der er udsat for udelukkelse fra arbejdsmarkedet;
- Mål 4: Fremme af arbejdstagernes tilpasning til de industrielle forandringer og udviklingen i produktionssystemerne;
- Mål 5a: Fremskyndelse af tilpasningen af landbrugsstrukturerne som led i reformen af den fælles landbrugs-politik samt fremme af foranstaltninger til tilpasning af fiskeristrukturerne som led i revisionen af den fælles fiskeripolitik;
- Mål 5b: Fremme af udvikling og strukturel tilpasning i landdistrikterne.

Endvidere blev der i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige fastsat et nyt mål for strukturfondene:

- Mål 6: Fremme af udviklingen i regioner med yderst lav befolkningstæthed.

Strukturfondene

Tre strukturfonde er omhandlet i 1993-forordningerne:

- Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU);
- Den Europæiske Socialfond (ESF);
- Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen (EUGFL-U).

Det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet (FIUF) er ikke som sådant en strukturfond. Men FIUF finansierer strukturforanstaltninger på fiskeriområdet inden for rammerne af strukturfondsprogrammerne.

Strukturfondenes og FIUF's indsats fordeler sig som følger mellem de prioriterede mål:

Mål 1	EFRU	ESF	EUGFL-U	FIUF
Mål 2	EFRU	ESF		
Mål 3		ESF		
Mål 4		ESF		
Mål 5a			EUGFL-U	FIUF
Mål 5b	EFRU	ESF	EUGFL-U	
Mål 6	EFRU	ESF	EUGFL-U	FIUF

De prioriterede mål og strukturfondene

De prioriterede mål

Der er fastsat tre prioriterede mål for perioden 2000-2006:

- **Mål 1: Fremme af udviklingen og strukturtilpasningen i regioner med udviklingsefterslæb**

Indholdet af mål 1 er nogenlunde uændret, men ifølge forordningen skal de områder, der i dag er mål 6-områder, samt EU's mest afsides beliggende regioner som defineret i Amsterdam-traktaten integreres i mål 1 i perioden 2000-2006.

- **Mål 2: Støtte til økonomisk og social omstilling i områder med strukturproblemer**

Dette nye mål, der tager sigte på at fremme økonomisk og social omstilling, samler de nuværende mål 2 og 5b og omfatter endvidere andre områder (vanskeligt stillede byområder, kriseramte fiskeriafhængige områder og områder under omstilling, der er stærkt afhængige af servicesektoren), der har det samme problem med manglende diversificering af erhvervslivet.

- **Mål 3: Støtte til tilpasning og modernisering af uddannelses- og beskæftigelsespolitikker og -systemer.**

Dette nye mål samler de tidligere mål 3 og 4 og er kædet sammen med Amsterdamtraktatens nye afsnit om beskæftigelse. Mål 3 omfatter hele EU-landområdet bortset fra de nye mål 1-regioner, og det tager hensyn til de generelle behov i områder med strukturelle omstillingsproblemer inden for erhvervslivet. Mål 3 udgør reference-rammen for udviklingen af de menneskelige ressourcer i en medlemsstat uanset særlige regionale forhold.

De tidligere mål 5a-foranstaltninger vil blive finansieret af EUGFL-Udviklingssektionen, når der er tale om de nye mål 1-programmer (ligesom i dag, dog med undtagelse af udligningsgodtgørelserne til ugunstigt stillede områder, som vil blive finansieret af EUGFL-Garantisektionen). Uden for mål 1-områderne vil de tidligere mål 5a-foranstaltninger blive finansieret af EUGFL-Garantisektionen og FIUF som ledsageforanstaltninger til den fælles landbrugspolitik og den fælles fiskeripolitik.

Strukturfondene (og EUGFL-Garantisektionen)

Strukturfondenes indsats fordeler sig på følgende måde mellem de prioriterede mål:

Mål 1	EFRU	ESF	EUGFL-U	FIUF
Mål 2	EFRU	ESF		
Mål 3		ESF		

FIUF er nu blevet til en strukturfond. FIUF finansierer ledsageforanstaltninger til den fælles fiskeripolitik på hele EU-landområdet. I mål 1-regionerne integreres støtten fra FIUF og de øvrige strukturfonde i regionaludviklingsprogrammerne.

EUGFL er det finansielle instrument for politikken til udvikling af landdistrikter og betragtes som den anden søjle i den fælles landbrugspolitik. EUGFL finansierer foranstaltninger til udvikling af landdistrikter på hele EU-landområdet. Interventionerne vil blive finansieret af EUGFL-Udviklingssektionen i mål 1-regionerne (bortset fra udligningsgodtgørelserne til ugunstigt stillede områder og de tre ledsageforanstaltninger til reformen af den fælles landbrugspolitik fra 1992) og af EUGFL-Garantisektionen uden for mål 1-regionerne.

EUGFL-Garantisektionen er ikke en strukturfond, men bidrager til realiseringen af mål 2. I disse områder kan medlemsstaterne enten indlemme foranstaltningerne til udvikling af landdistrikter i regionaludviklingsprogrammerne sammen med de øvrige foranstaltninger, der finansieres af strukturfondene, eller samle foranstaltningerne i det horisontale program for udvikling af landdistrikter uden for mål 1-områderne.

Mål 1 og 6

Mål 1: Udvikling af tilbagestående regioner

På grundlag af det generelle kriterium, nemlig et BNP pr. indbygger, der er lavere end 75% af EU-gennemsnittet, dog med visse undtagelser, er der i 1993-forordningerne fastsat en liste over mål 1-regioner for perioden 1994-1999. For 1995-1999 er denne liste blevet udvidet med Burgenland i Østrig.

Befolkning i mål 1-regionerne i perioden 1994-1999 (1995-1999 for Østrig)

Medlemsstat	Mio. indbyggere	% af den nationale befolkning
B Hainaut-provinsen	1,279	12,80
D De fem nye delstater (Brandenburg, Sachsen, Sachsen-Anhalt, Mecklenburg Vorpommern og Thüringen) og Østberlin	16,447	20,70
GR Hele landet	10,209	100,00
E Andalusia, Asturias, Cantabria, Castilla y León, Castilla-La Mancha, Ceuta y Melilla, Comunidad Valenciana, Extremadura, Galicia, Canarias, Murcia	23,269	58,20
F De oversøiske departementer, Corse samt Valenciennes, Douai- og Avesnes-områderne	2,546	4,40
IRL Hele landet	3,500	100,00
I Abruzzo (i en treårig overgangsperiode fra 1/1/1994 til 31/12/1997), Basilicata, Calabria, Campania, Molise, Puglia, Sardegna, Sicilia	21,133	36,60
NL Flevoland	0,217	1,45
P Hele landet	9,868	100,00
UK Nordirland, Merseyside, Highlands & Islands Enterprise Area	3,414	6,00
A Burgenland-provinsen	0,269	3,50
EU i alt	92,151	25,00

Mål 6: Udvikling i områder med yderst lav befolkningstæthed

Tiltrædelsesakten indeholdt også listen over de støtteberettigede områder under mål 6 for perioden 1995-1999.

Befolkning i mål 6-områderne (1995-1999)

Medlemsstat	Mio. indbyggere	% af den nationale befolkning
FIN Lapland og provinserne Kainuu, Pohjois-Karjala og Etelä-Savo er fuldt støtteberettigede, mens regionerne Pohjois-Savo, Keski Suomi, Keski Pohjanmaa og Pohjois Pohjanmaa er delvis støtteberettigede	0,841	16,6
S Hele Jämtland-regionen er fuldt støtteberettiget, Norrbotten og Västerbotten er støtteberettigede på nær kystområderne, og Väster-norrland, Gävleborg, Koppaberg og Värmland er delvis støtteberettigede	0,451	5,0
EU i alt	1,292	0,4

Mål 1: Udvikling af regioner med udviklingsefterslæb

For perioden 2000-2006 skal Europa-Kommissionen ifølge forordningen opstille listen over støtteberettigede områder under streng overholdelse af det samme kriterium som før, dvs.: "Regioner på NUTS II-niveau, hvis bruttonationalprodukt (BNP) pr. indbygger er lavere end 75% af EU-gennemsnittet. BNP pr. indbygger måles i købekraftstandarder og beregnes på grundlag af det foreliggende talmateriale pr. 24. marts 1999 (dato for Det Europæiske Råds Berlinaftale) for de tre seneste år (1994, 1995 og 1996).

Ifølge samme forordning vil EU's mest afsides beliggende regioner (dvs. de franske oversøiske departementer, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer), som alle har et BNP pr. indbygger på under 75% af EU-gennemsnittet, samt de områder, der i dag er omfattet af mål 6, ligeledes blive støtteberettigede under mål 1 mellem 2000 og 2006.

Når forordningen er blevet endeligt godkendt af Rådet, vil Kommissionen opstille listen over de næste syv års mål 1-regioner.

Overgangsstøtte

Ved forordningen indføres en overgangsordning med støtte til de regioner, der er støtteberettigede under mål 1 i perioden 1994-1999, men som ikke længere vil være støtteberettigede i 2000.

Strukturfondene vil generelt støtte et nyt regionalt program for disse regioner indtil den 31. december 2005. Regioner omfattende områder, der opfylder grundkriterierne for støtteberettigelse under det nye mål 2, vil fortsat modtage støtte fra EFRU indtil den 31. december 2006. De øvrige regioner vil i 2006 alene modtage støtte fra ESF, EUGFL-Udviklingssektionen og FIUF (stadig under det samme regionale program).

Samtidig med opstillingen af listen over mål 1-områder vil det blive bestemt, hvilke områder der fortsat kan modtage EFRU-støtte i 2006.

Særprogrammer

To særprogrammer vil i henhold til de beslutninger, Det Europæiske Råd traf i Berlin, blive finansieret over mål 1-bevillingerne:

- PEACE-programmet til fordel for fredsprocessen i Nordirland (der i dag finansieres som fællesskabsinitiativ) vil blive forlænget med 5 år med en bevilling på 500 mio. euro, hvoraf 100 mio. vil gå til Irland;
- Der vil blive indført et særligt bistandsprogram med bevillinger på 350 mio. euro for perioden 2000-2006 til fordel for de svenske NUTS II-regioner, der opfylder det kriterium om lav befolkningstæthed, som er fastsat i protokol nr. 6 i akten vedrørende Sveriges tiltrædelse.

Mål 2 og 5b

Mål 2: Omstilling i regioner, der er hårdt ramt af industriel tilbagegang

I perioden 1994-1999 skal tre kriterier opfyldes for at være støtteberettiget under mål 2:

- En højere arbejdsløshedsprocent end EU-gennemsnittet;
- En procentvis industribeskæftigelse, der er større end EU-gennemsnittet;
- Et fald i industribeskæftigelsen.

En række sekundære kriterier åbner mulighed for støtte til visse tilgrænsende områder samt til byområder og regioner, som er ramt eller truet af en væsentlig stigning i arbejdsløsheden, problemer i forbindelse med genopretning af nedslidte industrianlæg eller vanskeligheder som følge af strukturomlægningen inden for fiskeriet.

Befolkning i mål 2-områderne (1994-1999) (1995-1999 for Østrig, Finland og Sverige)

Medlemsstat	Miljoner invånare	% av landets befolkning
Belgien	1,40	14,0
Danmark	0,44	8,8
Tyskland	7,00	8,8
Spanien	7,90	20,3
Frankrig	14,60	25,9
Italien	6,30	10,8
Luxembourg	0,13	34,2
Nederlandene	2,60	17,3
Forenede Kongerige	17,70	31,0
Østrig	0,60	8,2
Finland	0,70	15,5
Sverige	0,96	11,0
EU i alt	60,46	16,4

Mål 5b: Udvikling i sårbare landdistrikter

I perioden 1994-1999 er det generelle kriterium for at være støtteberettiget under mål 5b et lavt socioøkonomisk udviklingsniveau (vurderet på grundlag af BNP pr. indbygger).

Hertil kommer tre andre hovedkriterier, hvoraf mindst to skal være opfyldt:

- Høj beskæftigelsesandel i landbruget;
- Lavt indkomstniveau i landbruget;
- Ringe befolkningstæthed og/eller en tendens til kraftig affolkning.

Desuden kan støtteberettigelsen udvides til at omfatte andre områder, der er beliggende uden for mål 1, og som er præget af et lavt udviklingsniveau og opfylder et eller flere sekundære kriterier såsom afsides beliggenhed, følsomhed over for udviklingen i landbrugssektoren, være påvirket af strukturomlægningen inden for fiskerisektoren, uhensigtsmæssig struktur i landbrugsbedrifterne, aldrende erhvervsaktiv landbrugsbefolkning, miljøproblemer osv.

Befolkning i mål 5b-områderne (1994-1999) (1995-1999 for Østrig, Finland og Sverige)

Medlemsstat	Miljoner invånare	% av landets befolkning
Belgien	0,45	4,5
Danmark	0,36	7,0
Tyskland	7,82	9,6
Spanien	1,73	4,4
Frankrig	9,76	17,3
Italien	4,83	8,4
Luxembourg	0,03	7,4
Nederlandene	0,80	5,4
Forenede Kongerige	2,84	4,9
Østrig	2,28	28,9
Finland	1,09	21,5
Sverige	0,76	8,6
EU i alt	32,75	8,8

Mål 2: Økonomisk og social omstilling i områder med strukturproblemer

I perioden 2000-2006 vil de områder med strukturproblemer, der er omfattet af dette mål (økonomisk og social omstilling), være inddelt i fire kategorier: industriområder (inkl. servicesektoren), landdistrikter, byområder og fiskeriafhængige områder. Befolkningen i mål 2-områderne må højst udgøre 18% af EU's samlede befolkning.

På EU-niveau fordeles loftet på 18% således:

- Industri- og serviceområder (10%);
- Landdistrikter (5%);
- Byområder;
- fiskeriafhængige områder (1%).

Denne liste gælder for alle syv år (2000-2006). I tilfælde af alvorlig krise er der mulighed for at ændre listen i 2003, forudsat at der ikke sker nogen ændring af loftet over den befolkningsandel, der er dækket af mål 2 i hver region.

Følgende system skal anvendes ved den endelige opstilling af listen over støtteberettigede områder:

- I første omgang skal Kommissionen på grundlag af objektive kriterier fastsætte det maksimale, støtteberettigede indbyggertal i hver medlemsstat og udpege de regioner, der er prioriteret på EU-plan;
- Inden for de af Kommissionen fastsatte maksimumgrænser skal medlemsstaterne på grundlag af egnede statistikker, der opfylder kravene i forordningen, foreslå Kommissionen de områder, som de anser for at opfylde kriterierne for støtteberettigelse;
- På grundlag af disse forslag opstiller Kommissionen i snævert samråd med den berørte medlemsstat og under hensyntagen til nationale prioriteringer listen over mål 2-områderne i hver enkelt medlemsstat.

Industriområder

De støtteberettigede områder udgør eller indgår i regioner på NUTS III-niveau. Støtteberettigelseskriterierne er næsten identiske med de tre grundkriterier for mål 2 for perioden 1994-1999.

Landdistrikter

De støtteberettigede områder udgør eller indgår i regioner på NUTS III-niveau og skal opfylde to af følgende fire kriterier, der er sammenkædet parvist:

- En befolkningstæthed på under 100 indbyggere pr. km² eller en procentvis landbrugsbeskæftigelse lig med eller over det dobbelte af EU-gennemsnittet;
- En arbejdsløshedsprocent, der ligger over EU-gennemsnittet, eller et faldende befolkningstal.

Byområder

Disse områder skal opfylde mindst ét af følgende kriterier:

- En langtidsledighed, der ligger over EU-gennemsnittet;
- Stor fattigdom, herunder dårlige boligforhold;
- Særlig presserende miljøproblemer;
- Høj kriminalitet;
- Befolkning med et lavt uddannelsesniveau.

Fiskeriafhængige områder

Støtteberettigelseskriterier: En betydelig fiskeribeskæftigelse og strukturomlægningsproblemer, der medfører en markant nedgang i beskæftigelsen inden for denne sektor.

Andre områder

Mål 2 kan udvides til at omfatte:

- Visse andre områder: navnlig områder, der støder op til enten mål 1-områder eller industriområder og landdistrikter under mål 2;
- Landdistrikter, hvor den erhvervsaktive landbrugsbefolkning bliver stadig ældre, eller hvor landbrugsbefolkningens andel er faldende;
- Områder, som er ramt eller truet af alvorlige strukturproblemer eller høj arbejdsløshed på grund af omlægning af en eller flere aktiviteter af afgørende betydning inden for landbrugs-, industri- eller servicesektorerne.

Sikkerhedsnet og overgangsstøtte

For at sikre, at hver medlemsstat yder et rimeligt bidrag til koncentrationsindsatsen, må den maksimale reduktion af befolkningen under det nye mål 2 i en medlemsstat (inklusive de mål 1-områder, der modtager overgangsstøtte, og som opfylder kriterierne for det nye mål 2) ikke overstige en tredjedel i forhold til den befolkning, der er omfattet af de nuværende mål 2 og 5b.

Ligesom for mål 1 er der fastsat en ordning med faldende overgangsstøtte for de områder, der er støtteberettigede under mål 2 og 5b i 1999, men som ikke vil være støtteberettigede under det nye mål 2 i år 2000. Disse områder vil få adgang til en faldende overgangsstøtte fra EFRU indtil den 31. december 2005. De vil endvidere mellem 2000 og 2006 kunne modtage støtte fra ESF under mål 3, fra EUGFL-Garantisektionen samt fra FIUF som led i foranstaltningerne til udvikling af landdistrikter og ledsageforanstaltningerne til fiskeripolitikken.

Mål 3 og 4

Mål 3: Bekæmpelse af langtidsledighed - erhvervmæssig integrering

---

Det nuværende mål 3 tager sigte på at bekæmpe langtidsledighed og lette den erhvervmæssige integrering af unge og af personer, der trues af udelukkelse fra arbejdsmarkedet. Mål 3 fremmer endvidere lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet. Indsatsen under mål 3 er ikke begrænset til bestemte regioner.

Mål 4: Tilpasning til industrielle forandringer

Mål 4 letter arbejdstagernes tilpasning til de industrielle forandringer og udviklingen i produktionssystemerne. Mål 4-indsatsen er ligesom mål 3-indsatsen ikke begrænset til bestemte regioner.

Mål 3: Udvikling af menneskelige ressourcer

I perioden 2000-2006 tager det nye mål 3 især sigte på tilpasningen og moderniseringen af de nationale og europæiske politikker for beskæftigelse og uddannelse. Mål 3-indsatsen vil finde sted uden for de regioner, der er omfattet af det nye mål 1. Det nye mål 3 vil endvidere fungere som referenceramme for samtlige aktioner til udvikling af menneskelige ressourcer i medlemsstaterne. Mål 3 vil tage hensyn til beskæftigelsesafsnittet i Amsterdam-traktaten og til den nye europæiske beskæftigelsesstrategi.

Der er i forordningen taget hensyn til den brede vifte af politikker, praksis og behov i de forskellige medlemsstater med udgangspunkt i deres nationale handlingsplaner for beskæftigelsen samt i forhåndsevalueringen. På grund af programmeringsperiodens længde (2000-2006) er Den Europæiske Socialfonds anvendelsesområde bredt defineret, hvad enten der er tale om aktiv arbejdsmarkedspolitik til bekæmpelse af arbejdsløshed, fremme af social integrering og ligestilling mellem kvinder og mænd, styrkelse af beskæftigelsesegnetheden gennem uddannelses- og efteruddannelsessystemerne samt foranstaltninger til foregribelse og fremme af tilpasningen til de økonomiske og sociale forandringer.

Finansielle ressourcer

I 1993-forordningerne er de finansielle ressourcer, strukturfondene har til rådighed, fastsat i overensstemmelse med beslutningerne på Det Europæiske Råds møde i Edinburgh i december 1992. Omregnet til 1999-priser er der for perioden 1994-1999 afsat 163 mia. euro til strukturfondsbevillingerne.

Fordeling pr. mål

For så vidt angår fordelingen mellem de prioriterede mål er den årlige tildeling til mål 1 fastsat i forordningen. For mål 2, 3 og 4 samt 5b har Kommissionen fastsat en vejledende fordeling af tildelingen til hver enkelt medlemsstat efter kriterier som f.eks.:

- Den støtteberettigede befolkning;
- Den nationale velstand;
- Den regionale velstand;
- Strukturproblemernes, navnlig arbejdsløshedens, forholdsmæssige omfang

For mål 5a bygger fordelingen navnlig på et kontinuitetskriterium kædet sammen med bevillingsudnyttelsesgraden i den forudgående periode samt på de specifikke strukturelle behov, der er konstateret i landbruget og fiskeriet.

Vejledende fordeling af tildelingen pr. mål og pr. land for EFSR'erne og SPD'erne (i mio. 1994-ECU)

Medlemsstat	Mål 1	Mål 2	Mål 3 og 4	Mål 5a	Mål 5b	Mål 6
Belgien	730	342	465	195	77	-
Danmark	-	119	301	267	54	-
Tyskland	13 640	1 566	1 942	1 143	1 227	-
Grækenland	13 980	-	-	-	-	-
Spanien	26 300	2 416	1 843	446	664	-
Frankrig	2 190	3 774	3 203	1 933	2 238	-
Irland	5 620	-	-	-	-	-
Italien	14 860	1 463	1 715	814	901	-
Luxembourg	-	15	23	40	6	-
Nederlandene	150	650	1 079	165	150	-
Østrig	162	99	387	380	403	-
Portugal	13 980	-	-	-	-	-
Finland	-	179	336	347	190	450
Sverige	-	157	509	204	135	247
Forenede Kongerige	2 360	4 581	3 377	450	817	-
EU i alt	93 972	15 360	15 180	6 916	6 862	697

Finansielle ressourcer

Det Europæiske Råd besluttede på mødet i Berlin, at den samlede strukturfondstildeling for perioden 2000-2006 skulle være på 195 mia. euro.

Fordeling pr. mål

Fordelingen af bevillingerne mellem de forskellige mål er foretaget således, at midlerne i væsentligt omfang er koncentreret om mål 1-regionerne:

- Mål 1 modtager 69,7% af strukturfondstildelingen, heraf 4,3% som overgangsstøtte (i alt 135,9 mia. euro);
- Mål 2 modtager 11,5% af strukturfondstildelingen, heraf 1,4% som overgangsstøtte (i alt 22,5 mia. euro);
- Mål 3 modtager 12,3% af strukturfondstildelingen (24,05 mia. euro);
- FIUF modtager 0,5% af strukturfondstildelingen til ledsageforanstaltninger til den fælles fiskeripolitik uden for mål 1 (i alt 1,1 mia. euro).

Kommissionen skal for hvert mål fastsætte en vejledende fordeling af bevillingerne mellem medlemsstaterne på grundlag af objektive kriterier og under hensyntagen de særlige beskæftigelsesrelaterede problemer.

Resultatreserve

4% af de bevillinger, der er fordelt mellem medlemsstaterne, skal ved periodens begyndelse henlægges i reserve. Midtvejs gennem programmeringsperioden vil Kommissionen i nært samråd med den pågældende medlemsstat fordele reserven blandt de programmer, der har opnået de bedste resultater. Resultaterne vil blive bedømt på grundlag af målelige indikatorer fastsat af medlemsstaten. Indikatorerne skal afspejle effektiviteten, forvaltningen og den finansielle gennemførelse og måle midtvejsresultaterne i forhold til de specifikke oprindelige mål.

Programmering

Omfattet periode

I perioden 1994-1999 er programmeringen af strukturfondsindsatsen fastsat for seks år, bortset fra programmeringen for mål 2, som er inddelt i to faser på hver tre år: 1994-1996 og 1997-1999.

I praksis har der dog kun været enkelte mindre ændringer vedrørende mål 2-områderne, nemlig i Spanien, Italien og Nederlandene. Den samlede støtteberettigede befolkning er uændret både på såvel EU- som medlemsstatsplan.

To procedurer

Efter de gældende forordninger er der mulighed for to procedurer:

Den klassiske tretrinsprocedure:

- *Udviklingsplan fremlagt af medlemsstaten;*
- *EF-støtteramme (EFSR), som fastsættes af Kommissionen på grundlag af planen og i samråd med medlemsstaten og de berørte regioner;*
- *Indsats i marken, som regel i form af et operationelt program (OP), men også i form af store projekter eller globaltilskud.*

Den forenklede totrinsprocedure:

- *Udviklingsplan fremlagt af medlemsstaten;*
- *Samlet programmeringsdokument (SPD).*

Antal programmer

I perioden 1994-1999 er der vedtaget næsten 600 OP'er og SPD'er, uden at fællesskabsinitiativ-programmerne er regnet med.

Indhold

EFSR'er, OP'er og SPD'er indeholder kort sagt:

- En analyse af den økonomiske og sociale situation og resultaterne af den tidligere programmeringsperiode;
- En beskrivelse af den anvendte strategi;
- Finansielle oversigter over forskellige finansielle ressourcer, der er fastsat;
- En undersøgelse af den foreslåede strategis miljøkonsekvenser;
- En angivelse af de mål, der skal opnås, om muligt med talspecifikation;
- Prioriteringerne for indsatsen med angivelse af beløb og interventionsformer;
- Listen over de fastsatte foranstaltninger med angivelse af modtagere og tildelinger.

Programmering

Omfattet periode

Samtlige mål (1, 2 og 3) vil være gældende i syv år (2000-2006). Programmerne vil dog kunne tilpasses midt i programmeringsperioden efter midtvejsevalueringen og tildelingen af resultatreserven.

Valg af procedure

Ifølge forordningen skal der for mål 1 udarbejdes EFSR'er og operationelle programmer (forslagene til operationelle programmer kan fremlægges sammen med EFSR-udkastet eller senere, efter vedtagelsen), undtagen når fællesskabsbevillingen er mindre én milliard euro. Er dette tilfældet, skal der ligesom for mål 2's og 3's vedkommende udarbejdes SPD'er.

Gennemførelse af proceduren

Kommissionens og medlemsstaternes rolle ved udarbejdelsen og iværksættelsen af disse dokumenter er nærmere angivet i forordningen. Konkret vil programmeringen for perioden 2000-2006 omfatte to nyskabelser:

- Første nyskabelse umiddelbart efter vedtagelsen af strukturfundsforordningerne: Kommissionen vedtager formelt sine retningslinjer med angivelse af de fælles prioriteringer for samtlige mål (1, 2 og 3);
- Derefter: Medlemsstaterne udarbejder ligesom nu deres planer og bliver enige med Kommissionen om de forskellige EFSR'er, OP'er og SPD'er omfattende strategiske felter, bevillinger og gennemførelsesregler. OP'erne og SPD'erne vil dog ikke længere indeholde de detaljerede beskrivelser af programmerede foranstaltninger, som findes i programmerne for perioden 1994-1999;
- Anden nyskabelse: Efter vedtagelsen af OP'erne og SPD'erne skal medlemsstaterne eller de ansvarlige regioner for hvert program vedtage et nyt dokument, nemlig programtillægget, som bl.a. angiver målgrupperne for de forskellige foranstaltninger samt bevillingernes størrelse.

Kombinationen af disse nyskabelser afspejler ønsket om at sikre en klarere ansvarsfordeling og en øget anvendelse af subsidiaritetsprincippet. Europa-Kommissionen er garanten for de strategiske prioriteringer, men programforvaltningen er blevet mere decentraliseret.

Blandt de fællesskabsmål, der skal fremmes i programmerne, nævner strukturfundsforordningen under henvisning til traktaten bl.a. følgende mål: bedre konkurrenceevne, innovation, højt beskæftigelsesniveau, bæredygtig udvikling samt fremme af ligestillingen mellem de to køn.

Forvaltning og overvågning af programmerne

Partnerskab

For perioden 1994-1999 er det bestemt, at der skal etableres et partnerskab på alle programmeringens stadier mellem alle de af den enkelte medlemsstat udpegede kompetente myndigheder på lokalt, regionalt eller nationalt plan, herunder eventuelt arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer.

Kommissionen har dog bemærket, at alle partnere ikke altid er blevet inddraget, og at beslutningsprocessen ikke altid har været klar, hvilket har skabt forvirring med hensyn til den enkelte partners rolle og ansvar.

Övervakningskommitté

For hver EFSR, hvert SPD og hvert OP er der oprettet et overvågningsudvalg bestående af regionale og nationale repræsentanter samt repræsentanter for Europa-Kommissionen. Overvågningsudvalget holder normalt møde to gange om året for at følge foranstaltningernes gennemførelse. Udvalget kan også tilpasse de nærmere betingelser for Fællesskabets finansielle støtte, forudsat at det samlede støttebeløb ikke ændres, og at beslutningen bekræftes af Kommissionen.

Udarbejdelse, forvaltning og overvågning af programmer

Partnerskab

Ifølge forordningen skal partnerskabet udvides til at omfatte regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, erhvervslivets interesseorganisationer og andre kompetente organer. Medlemsstaterne skal ved udnævnelsen af de mest repræsentative partnere tage hensyn til nødvendigheden af at fremme ligestillingen og en bæredygtig udvikling.

Partnerskabet skal inddrages i udarbejdelsen, finansieringen, overvågningen og evalueringen af interventionerne. Herudover skal medlemsstaterne sørge for, at hver partner inddrages i de relevante programmeringsstadier.

Forvaltningsmyndighed

Som noget nyt skal medlemsstaterne for hvert enkelt program udpege en bestemt forvaltningsmyndighed, som er ansvarlig for en effektiv og korrekt forvaltning og gennemførelse af interventionen, herunder:

- Indsamling af de statistiske og finansielle oplysninger, der er nødvendige for at overvåge programmet;
- Indførelse og anvendelse af et edb-system til forvaltning, overvågning og evaluering;
- Garanti for god finansiell forvaltning;
- Overholdelse af EU-politikkerne;
- Overholdelse af forpligtelserne med hensyn til information og PR-aktiviteter;
- Eventuel ændring af programtillægget;
- Udarbejdelse og fremsendelse til Kommissionen af de årlige og endelige rapporter om programmernes gennemførelse;
- Tilrettelæggelse af midtvejsevalueringen.

Forordningen bestemmer, at Europa-Kommissionen og forvaltningsmyndigheden mindst én gang om året skal gennemgå det forudgående års resultater. Efter denne gennemgang kan Kommissionen fremsætte bemærkninger eller henstillinger til forvaltningsmyndigheden med henblik på at opnå forbedringer.

Overvågningsudvalg

Angående sammensætningen af overvågningsudvalgene hedder det i forordningen, at formanden skal være en repræsentant for medlemsstaten eller for forvaltningsmyndigheden. Der skal sikres en ligelig deltagelse af begge køn i overvågningsudvalgene.

Som tegn på overvågningsudvalgenes voksende betydning hedder det i forordningen, at udvalgene skal godkende programtillæggene, førend disse forelægges Kommissionen, og at de skal godkende enhver ændring af programmerne eller programtillæggene.

Opgavefordelingen i hver programfase er således følgende:

- *Kommissionen varetager den dynamiske og strategiske overvågning af programmets prioriteringer;*
- *Forvaltningsmyndigheden sikrer en forvaltning i overensstemmelse med såvel de aftaler, der er indgået med Kommissionen, som med retningslinjerne fra overvågningsudvalget;*
- *Overvågningsudvalget sørger for overvågning af strategien og eventuelt en revision af denne.*

Som modvægt til denne større decentralisering af programmerne skal der for hvert enkelt program fastlægges overvågningsindikatorer samt udarbejdes en årlig rapport om gennemførelsen, der kan sikre kvaliteten af de disponible oplysninger og muliggøre en overvågning på EU-plan.

Fællesskabsinitiativer og nyskabende aktioner

Sideløbende med de programmer, der iværksættes på nationalt initiativ (EFSR'er og SPD'er) med henblik på iværksættelse af de prioriterede mål, finansierer strukturfondene også Fællesskabsinitiativ-programmer samt nyskabende aktioner (undersøgelser, pilotprojekter osv.).

Fællesskabsinitiativer

Fællesskabsinitiativerne, hvortil der kan anvendes indtil 9% af strukturfondenes tildelinger for den igangværende periode, tager sigte på gennemførelse af aktioner af særlig interesse for Fællesskabet.

I perioden 1994-1999 har der været 13 initiativer, som har afstedkommet over 500 programmer:

- *Interreg II: grænseoverskridende samarbejde (del A), energinet (del B) og samarbejde om fysisk planlægning (del C);*
- *Leader II: udvikling af landdistrikter;*
- *Regis II: integrering af regioner med meget perifer beliggenhed;*
- *Beskæftigelse:*
  - *Employment-NOW (fremme af lige muligheder for kvinder og af deres adgang til beskæftigelse med fremtidsperspektiver og stillinger med lederansvar);*
  - *Employment-Horizon: bedre beskæftigelsesmuligheder for handicappede;*
  - *Employment-Youthstart: erhvervsmæssig integrering af unge under 20 år uden kvalifikationer eller grunduddannelse;*
  - *Employment-Integra: integrering af personer, der er truet af social udstødelse, og bekæmpelse af racisme og fremmedhad;*
- *Adapt: tilpasning af arbejdstagerne til de industrielle forandringer og informationsfundet;*
- *Rechar II: omstilling i kulmineområder;*
- *Resider II: omstilling i stålområder;*
- *Konver: erhvervsmæssig diversificering i områder, der er afhængige af forsvarssektoren;*
- *Retex: erhvervsmæssig diversificering i områder, der er afhængige af tekstil- og beklædningssektoren;*
- *SMV: forbedring af de små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne;*
- *Urban: genskabelse af aktiviteter i kriseramte bykvarterer;*
- *Pesca: erhvervsmæssig diversificering i fiskeriafhængige områder;*
- *Peace: støtte til freds- og forsoningsprocessen i Nordirland.*

Nyskabende aktioner

Pilot- eller demonstrationsprojekterne, som kan anvende 1% af den samlede strukturfondstildeling, afprøver nye veje eller områder for Fællesskabets strukturindsats. Projekterne kan fremlægges af medlemsstater, af regionale og lokale myndigheder eller af privatpersoner. Projekterne bygger normalt på en indkaldelse af forslag om udvalgte aktivitetsområder, som foreslås af Kommissionen.

Fællesskabsinitiativer og nyskabende aktioner

Fællesskabsinitiativer

Ifølge forordningen er antallet af initiativer begrænset til fire, og følgende emneområderne angives:

- (1) Grænseoverskridende, tværnationalt og tværregionalt samarbejde til fremme af en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling af hele EU-landområdet (INTERREG);
- (2) Økonomisk og social revitalisering af kriseramte byer og forstæder for at fremme en bæredygtig byudvikling (URBAN);
- (3) Udvikling af landdistrikter gennem initiativer taget af lokale aktionsgrupper (LEADER+);
- (4) Tværnationalt samarbejde til fremme af en ny praksis i bekæmpelsen af forskelsbehandling og uligheder af enhver art i forbindelse med arbejdsmarkedet (EQUAL)

En anden nyskabelse er, at hvert initiativ kun skal finansieres af én strukturfond, henholdsvis:

- (1)+(2) EFRU
- (3) EUGFL-Udviklingssektionen
- (4) ESF

Nyskabende aktioner og teknisk bistand

Det hedder i forordningen, at de nyskabende aktioner skal bidrage til indførelsen af nyskabende metoder og praksis, der tager sigte på at forbedre kvaliteten af interventionerne under de prioriterede mål. Den tekniske bistand omfatter bl.a. undersøgelser, udveksling af erfaringer og oplysninger og indførelse af edb-systemer med henblik på forvaltning, overvågning og evaluering.

Fordeling af tildelinger

For perioden 2000-2006 er det i forordningen bestemt, at:

- 5,35% af strukturfondenes tildeling skal gå til de fire fællesskabsinitiativer (INTERREG, URBAN, LEADER og EQUAL);
- 0,65% af hver fonds tildeling skal gå til finansiering af nyskabende aktioner og teknisk bistand på EU-plan

Additionalitet

Additionalitetsprincippet indebærer i dag, at medlemsstaterne for hvert mål og i alle de berørte områder fastholder deres offentlige eller dermed ligestillede strukturudgifter på mindst samme niveau som i den foregående programmeringsperiode, idet der dog tages hensyn til de makroøkonomiske betingelser, hvorunder disse finansieringer foretages, samt til visse særlige økonomiske omstændigheder såsom:

- Privatiseringer;
- Uforholdsmæssigt store strukturudgifter for det offentlige i den foregående programmeringsperiode;
- Konjunkturudviklingen i medlemsstaterne

Additionalitet

Additionalitetskontrollen er i dag meget kompliceret, og det er derfor nødvendigt:

- At forenkle det geografiske niveau for kontrollen:
  - Samtlige regioner med udviklingsefterslæb under mål 1 i medlemsstaten;
  - Hele landet for mål 2 og 3;
- At begrænse sig til tre kontroller:
  - Efter vedtagelsen af EFSR'erne eller SPD'erne;
  - Midt i forløbet, dvs. inden den 31. december 2003;
  - Ved periodens udløb, dvs. inden den 31. december 2005;

Med henblik på disse kontroller skal medlemsstaterne forelægge Kommissionen de nødvendige oplysninger på ovennævnte tre tidspunkter.

Hvad navnlig angår forhåndskontrollen skal de fremtidige programmeringsdokumenter (EFSR'er eller SPD'er) for perioderne 1994-1999 og 2000-2006 angive:

- Størrelsen af de offentlige eller dermed sidestillede udgifter i mål 1-regionerne;
- Størrelsen af udgifterne til fordel for den aktive arbejdsmarkedspolitik for mål 2 og 3.

Medlemsstaten og Kommissionen aftaler niveauet for de pågældende nationale udgifter under ét. Principielt skal udgifterne være mindst lige så store som i den foregående periode.

Medfinansieringssats

I dag ligger Fællesskabets andel af programmernes finansiering inden for følgende intervaller: ≤

I mål 1-regionerne højst 75% af de samlede omkostninger og som hovedregel mindst 50% af de offentlige udgifter.

Men i visse tilfælde kan andelen nå op på 80% af de samlede omkostninger i de lande, der er omfattet af Samhørighedsfonden, og endog 85% i de yderst beliggende regioner.

Ellers er loftet på højst 50% af de samlede støtteberettigede omkostninger og mindst 25% af de støtteberettigede offentlige udgifter.

Fællesskabets finansieringstilskud til investeringer i virksomheder kan ifølge de nuværende regler ikke overstige 50% i mål 1-regionerne og 30% andre steder.

Medfinansieringssats

For perioden 2000-2006 bevares de generelle satser uændret

Dog er der fastsat et loft over indtægtsskabende infrastrukturinvesteringer:

- 50% i de medlemsstater, der er omfattet af Samhørighedsfonden;
- 40% af de samlede omkostninger i de øvrige mål 1-regioner;
- 25% i mål 2-områderne.

Ovennævnte satser kan forhøjes med 10%, såfremt støtten anvendes til finansieringsteknik.

Endvidere er niveauet for Fællesskabets deltagelse i investeringer i virksomheder sat ned til:

- 35% i mål 1-regionerne;
- 15% i mål 2-områderne.

Ovennævnte satser kan forhøjes med 10%, såfremt støtten anvendes til finansieringsteknik.

Støtteberettigede foranstaltninger

I forordningen for hver enkelt fond findes en generel beskrivelse af de støtteberettigede foranstaltninger:

EFRU:

- Erhvervsinvesteringer, der gør det muligt at oprette eller bevare varige arbejdspladser;
- Infrastrukturinvesteringer med forskellige anvendelsesområder afhængig af målene;
- Udvikling af regionernes potentiale: lokaludvikling og SMV'er.

ESF:

- Erhvervs-mæssig integrering af arbejdsløse, der er truet af langtidsledighed;
- Erhvervs-mæssig integrering af unge arbejdssøgende;
- Integrering af personer, der er udsat for udelukkelse fra arbejdsmarkedet;
- Fremme af de to køns ligestilling på arbejdsmarkedet;
- Tilpasning af arbejdstagere til de industrielle forandringer;
- Stabilitet og vækst i beskæftigelsen;
- Styrkelse af det menneskelige potentiale inden for forskning, naturvidenskab og teknologi;
- Styrkelse af uddannelsessystemer.

EUGFL-Udviklingssektionen:

Foranstaltninger i forbindelse med landbrugsstrukturerne:

- Foranstaltninger til støtte af landbrugets indtægtsgrundlag, til opretholdelse af aktiviteten i bjergområder eller ugunstigt stillede områder og til fremme af unge landbrugeres etablering;
- Forbedring af bedriftsstrukturernes effektivitet;
- Foranstaltninger, der ansporer til oprettelse af producentsammenslutninger;
- Omstilling, diversificering, omlægning og forbedring af landbrugsprodukters kvalitet

Foranstaltninger til fremme af diversificeringen i landdistrikter:

- Udvikling af infrastruktur i landdistrikter;
- Fremme af turistmæssige investeringer;
- Andre foranstaltninger som f.eks. forebyggelse af naturkatastrofer, renovering af landsbyer, beskyttelse af landdistrikters bygnings- og landskabsværdier, udvikling og bedre udnyttelse af skove, miljø- og landskabsbeskyttelse samt finansieringsteknik.

FIUF:

- Tilpasning af indsatsen på fiskeriområdet;
- Modernisering af fiskerflåden;
- Udvikling af akvakulturen;
- Beskyttelse af havområder;
- Forbedring af faciliteter i fiskerihavne;
- Forarbejdning og afsætning af fiskeriprodukter ;
- Salgsfremstød.

Ud over disse generelle bestemmelser har Kommissionen i samråd med medlemsstaterne fastsat detaljerede fælles regler for udgifters støtteberettigelse. I 1997 blev dokumenterne indeholdende disse regler vedføjet samtlige programmer.

Støtteberettigede foranstaltninger

For så vidt angår EFRU og FIUF er de støtteberettigede foranstaltninger for næste programmeringsperiode stort set uændrede.

Den nye EUGFL-forordning vedrørende udvikling af landdistrikter omfatter en række foranstaltninger, der tager sigte på samtlige landdistrikter i EU:

- Investeringer i landbrugsbedrifter;
- Etablering af unge landbrugere;
- Erhvervsuddannelse;
- Støtte til førtidspensionering;
- Udligningsgodtgørelser til ugunstigt stillede områder;
- Agromiljøforanstaltninger;
- Forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter;
- Udvikling og udnyttelse af skove;
- Foranstaltninger med henblik på tilpasning og udvikling af landdistrikter.

I mål 1-regionerne finansieres disse foranstaltninger af EUGFL-Udviklingssektionen bortset fra udligningsgodtgørelserne til ugunstigt stillede områder, støtten til førtidspensionering, agromiljøforanstaltningerne og foranstaltningerne med henblik på udvikling og udnyttelse af skove, som vil blive finansieret af EUGFL-Garantisektionen. Uden for mål 1 vil alle foranstaltningerne blive finansieret af EUGFL-Garantisektionen.

De aktiviteter, der er berettiget til ESF-støtte, inddeles i tre kategorier:

- Støtte til personer: uddannelse, beskæftigelsesstøtte, videregående uddannelse inden for naturvidenskab og forskning, nye beskæftigelsesområder;
- Støtte til strukturer og systemer: forbedring af uddannelsessystemer, modernisering af arbejdsformidlinger, udvikling af systemer til foregribelse af kvalifikationsbehov;
- Ledsageforanstaltninger: bevidstgørelse, serviceydelser osv.

Ud over disse generelle indsatsområder indeholder forordningen en detaljeret angivelse af de støtteberettigede udgifter, som de nationale regler finder anvendelse på, medmindre Kommissionen fastsætter fælles regler (jf. de nuværende "fælles regler for udgifters støtteberettigelse").

Forordningen giver endvidere mulighed for at diversificere finansieringsformerne. Således kan der ud over den del af støtten, der udbetales som direkte tilskud, også anvendes andre former som f.eks. støtte med tilbagebetalingspligt, rentegodtgørelse, sikkerhedsstillelse og kapitalindskud.

Denne stadig større udnyttelse af finansieringsteknikkens muligheder skal gøre det muligt at tage mere hensyn til bestemte projekters rentabilitet og forventes desuden at anspore projektlederne til at gøre mere brug af andre finansieringsmuligheder, herunder finansiering fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB) eller Den Europæiske Investeringsfond (EIF).

Finansiell forvaltning

Strukturfondenes finansielle forvaltning bygger på et system med forpligtelser og betalinger.

Kommissionens budgetforpligtelser indgås i årlige trancher:

- Der disponeres over første tranche ved vedtagelsen af programmet;
- Der disponeres over de øvrige trancher i henhold til finansieringsplanen, efterhånden som aktionerne gennemføres.

Betalingerne er kædet sammen med forpligtelserne på følgende måde:

- Første forskud svarende til højst 50% af den modsvarende forpligtelse;
- Andet forskud svarende til højst 30% af forpligtelsen;
- Restudbetaling, når betingelserne for afslutningen af programmet er opfyldt.

Der er fastsat følgende betalingsfrister:

- For Kommissionens betaling: to måneder efter anmodningen fra medlemsstaten;
- For betaling til den endelige støttemodtager: yderligere tre måneder.

Finansiell forvaltning

Forpligtelser og betalinger opretholdes, men deres sammenkædning ophæves.

Forpligtelserne indgås hvert år senest den 30. april. Den del af en forpligtelse, for hvilken Kommissionen ikke har fået forelagt nogen betalingsanmodning ved udgangen af det andet år efter forpligtelsesåret, frigøres uden videre af Kommissionen.

For så vidt angår betalingerne er der fastsat et enkelt, men mere krævende system:

- Ved den første forpligtelse udbetaler Kommissionen et acountobeløb på højst 7% af fondens samlede bidrag til det pågældende program til medlemsstaten;
- De følgende betalinger er en refusion af de faktisk afholdte udgifter, som medlemsstaten har attesteret;
- Restbeløbet udbetales, hvis Kommissionen har modtaget og godkendt alle krævede dokumenter (redegørelse for faktisk afholdte udgifter senest seks måneder efter betalingsfristen i henhold til programmet, årlige rapporter samt slutrapport vedrørende programmet).

Det nye system med automatiske årlige forpligtelser og ex officio-frigørelser i tilfælde af manglende udnyttelse af bevillingerne har til formål at forenkle procedurerne og tilskynde til en mere effektiv programgennemførelse.

Det nye betalingsystem ledsages af en forenklet indekseringsordning, hvor beløbene indekseres med en fast pro-centsats før programmeringen med henblik på optagelse i EU-budgettet.

Finanskontrol

Ifølge de gældende forordninger skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger for dels at konstatere, om aktionerne er gennemført korrekt, dels at forebygge og forfølge uregelmæssigheder, og dels at sikre, at midler, der er gået tabt som følge af misbrug eller forsømmelighed, tilbagebetales.

Med henblik herpå skal medlemsstaterne underrette Kommissionen om de foranstaltninger, der træffes i den forbindelse. Ligeledes skal medlemsstaterne regelmæssigt holde Kommissionen ajour om verserende sager af administrativ og retslig art samt stille alle rapporter om den finansielle kontrol af foranstaltningerne til rådighed for Kommissionen.

Endvidere kan Kommissionen ude på aktivitetsstedet kontrollere de finansierede aktioner samt medlemsstaternes forvaltnings- og kontrolsystemer. I fald der konstateres en uregelmæssighed eller en betydelig ændring af en aktion, kan Kommissionen nedsætte eller suspendere støtten inden for rammerne af partnerskabet.

Finanskontrol

I forslaget til forordning angives det klart, at det er medlemsstaterne, der har det primære ansvar for finanskontrollen.

Medlemsstaterne skal:

- Etablere effektive forvaltnings- og kontrolsystemer og underrette Kommissionen herom;
- Sikre en effektiv og forskriftsmæssig forvaltning af EU-midlerne;
- Garantere, at de udgiftsanmeldelser, der forelægges Kommissionen, er nøjagtige;
- Garantere overholdelsen af samtlige EU-bestemmelser;
- Forebygge, afsløre og korrigere uregelmæssigheder;
- Samarbejde med Kommissionen med henblik på at sikre, at EU-midlerne anvendes i overensstemmelse med princippet om forsvarlig finansiel forvaltning;
- Foranledige, at en instans, der fungerer uafhængigt af forvaltningsmyndigheden, udfærdiger en endelig erklæring om betalingsanmodningernes holdbarhed og operationernes lovlighed.

Europa-Kommissionen skal:

- Kontrollere, at der i medlemsstaterne findes forvaltnings- og kontrolsystemer;
- Foretage kontrol på stedet;
- Anmode den pågældende medlemsstat om at foretage denne kontrol;
- I tilfælde af uregelmæssigheder - fremsætte henstillinger eller anmodninger om at gennemføre korrigerende foranstaltninger, der kan råde bod på manglerne ved forvaltningen og korrigere uregelmæssighederne.

Kommissionen og medlemsstaterne skal på et årligt møde samarbejde om en samordning af kontrolprogrammer og -metoder og en udnyttelse af resultaterne af de forskellige kontrolforanstaltninger.

For så vidt angår de finansielle korrektioner er medlemsstaterne hovedansvarlige for undersøgelsen af uregelmæssigheder og for gennemførelsen af finansielle korrektioner.

Dog skal Kommissionen i tilfælde af medlemsstaters manglende opfyldelse af forpligtelserne, eller hvis der konstateres finansielle uregelmæssigheder:

- Anmode den pågældende medlemsstat om at fremsætte sine bemærkninger;
- Hvis medlemsstaten ikke foretager korrektioner, eller hvis et mæglingsforsøg har været forgæves - nedsætte eller, helt eller delvis, annullere Fællesskabets bidrag til det pågældende program.

Den finansielle korrektion kan enten beløbsmæssigt svare nøjagtigt til uregelmæssigheden eller - i tilfælde af generelle mangler ved medlemsstatens forvaltnings- eller kontrolsystem - udgøre et fast beløb.

Evaluering

I dag findes der tre former for evaluering:

- Forhåndsevaluering;
- Midtvejsevaluering;
- Efterevaluering.

Både medlemsstaterne og Kommissionen er ansvarlige for disse tre evalueringsfaser. Ifølge forordningerne skal de kompetente myndigheder yde deres bidrag til sikring af, at evalueringen bliver så effektiv som muligt.

Evaluering

Den nye forordning beskriver de tre evalueringsformer, der skal anvendes i perioden 2000-2006 (forhåndsevaluering, midtvejsevaluering og efterfølgende evaluering), og det anføres, hvem der har ansvaret for evalueringerne:

- Ansvar for forhåndsevalueringen påhviler de myndigheder, der er ansvarlige for udarbejdelsen af planerne i medlemsstaterne. Ved evalueringen analyseres den pågældende regions eller sektors fortrin og svagheder. Det vurderes, om den valgte strategi og de opstillede mål er i samklang med de pågældende regioners eller områders særlige kendetegn, herunder befolkningsudviklingen, samt hvilke virkninger der kan forventes for de påtænkte prioriterede felter, om muligt ved en talmæssig specificering af målene, navnlig med hensyn til beskæftigelse, miljø og kønnenes ligestilling.
- Ansvar for midtvejsevalueringen påhviler forvaltningsmyndigheden, som samarbejder med Kommissionen. Ved midtvejsevalueringen undersøges de første resultater af interventionerne, resultaternes overensstemmelse med forhåndsevalueringen og de opstillede måls relevans. Der foretages også en vurdering af, om der har været en forsvarlig finansiel forvaltning, samt af kvaliteten af overvågningen og gennemførelsen af det pågældende program. Konkret udarbejdes midtvejsevalueringen af en uafhængig ekspert, og den forelægges det pågældende overvågningsudvalg og sendes derefter senest den 31. december 2003 til Kommissionen. Midtvejsevalueringen danner grundlag for midtvejsrevisionen af programmet og tildelingen af resultatreserven.
- Ansvar for den efterfølgende evaluering ligger hos Europa-Kommissionen, der samarbejder med den pågældende medlemsstat og forvaltningsmyndighed. Ved den efterfølgende evaluering skal anvendelsen af ressourcerne, effektiviteten og omkostningseffektiviteten i forbindelse med interventionerne samt interventionernes virkninger og overensstemmelse med forhåndsevalueringen undersøges. Den efterfølgende evaluering viser således resultaterne af indsatsen for at fremme den økonomiske og sociale samhørighed. Konkret foretages den efterfølgende evaluering også af uafhængige eksperter, og den skal færdiggøres inden den 31. december 2009. Senest den 31. december 2005 udarbejdes der en første status for hver EFSR, OP og SPD med henblik på forberedelsen af den følgende programmeringsfase.

Evalueringsrapporterne skal i henhold til forordningen være offentligt tilgængelige.